

Lieven Delanote, Johan Rapol

In de biologische preiteelt is de rassenkeuze het voornaamste instrument ter beheersing van ziekten en sleet. De voorbije jaren vestigde Antiope zich als standaardras. Ook de Nunhemsrassen hebben een belangrijk marktaandeel. Daarnaast dienen zich de eerste biologische hybriderassen aan.

Teeltverloop

De late herfstprei werd in een plastic koepel gezaaid op 29 maart 2011. Op 30 juni kon worden geplant. Dit is 13 weken na zaai. Bij Levis en Miracle werd in zeer beperkte mate witrot op het plantgoed vastgesteld. Mogelijks vielen hierdoor ook meer planten uit in het veld.

De prei werd onder zeer droge omstandigheden vlakvelds geplant in geponste gaten van 12 cm diep en op een plantafstand van 70 x 10cm. Direct na planten werd aangegoten. Vanaf juli regende het regelmatig, waardoor de planten goed weg groeiden.

De voorteelt was een éénjarige grasklaver. Deze werd begin mei gefreesd. Tegelijk werd 30 ton vaste rundermest uitgereden. Op 17 augustus was de nitraatinhoud van de bodem met 150 kg/ha in de laag 0-60 voldoende en werd er niet bijbemest.

De onkruidbestrijding gebeurde door een gecombineerde inzet van de schoffelmachine, vingerwieders, de octopus-wiedhark en aanaarden.

Vanaf begin september was er een vrij hoge druk van roest. Purpervlekkenziekte beperkte zich tot meerdere, vooral kleinere vlekjes verspreid in de veldjes. Ook de aantasting door papiervlekkenziekte was beperkt. Bij een aantal rassen werd schot vastgesteld.

Resultaten

Antiope (S&G) komt reeds meerdere jaren als een van de betere rassen voor de late herfst uit deze rassenproef en bevestigt dit jaar opnieuw. Antiope maakt een stevig en uniform gewas dat redelijk sleetvast is en een goede weerstand biedt tegen roest en purpervlekkenziekte. Hiermee wordt een goede en kwalitatieve oogst gerealiseerd.

Surfer (Bejo) is nieuw in deze proef en komt meteen in het kielzog van Antiope. Surfer is een weelderige prei met een redelijk goede weerstand tegen sleet en roest en haalt de hoogste opbrengst. De kwaliteit is voldoende.

De rassen van Nunhems doen het iets minder in het veld. Ze vertoonden allen reeds behoorlijk wat sleet bij de oogst en bleken vrij gevoelig voor roest. Poulton, Vitaton en Walton leverden na het markt klaar maken evenwel een mooi product af. De opbrengst van Walton was vergelijkbaar met Antiope, Poulton bleef steken op een gemiddelde opbrengst. Vitaton is eerder een winterprei en groeit trager. Belton is, ondanks de goede opbrengst, te bleek van kleur en heeft een te lange schacht voor de verse markt.

Miracle (Vitalis), de enige biologische hybride in deze proef, maakte dit jaar een betere indruk in het veld dan voorgaande jaren. Tot bij de oogst bleef het gewas weerbaar tegen de roest en de purpervlekkenziekte die niettemin zichtbaar aanwezig waren. De opbrengst was goed, maar oogde iets minder mooi in de kist.

Natan (Nickerson-Zwaan) scoort over de hele lijn matig tot gemiddeld. De roestaantasting zet zich evenwel tot diep in het blad door. De opbrengst bleef eerder laag. Levis (S&G) was ver over zijn optimum en leent zich niet voor de late herfst.

G 321 ks-mg-02 was het enige zaadvaste ras in deze proef. De opbrengst was met 25 ton / ha nog behoorlijk. Vooral de gevoeligheid voor roest was onvoldoende. De schachten zijn lang.

Overzichtstabel rassenproef prei, late herfst

Cultivar	Zaadhuis	Bio	Marktbare opbrengst		Stand		Sleetgevoeligheid		Aantasting door				Algemeen uitzicht					
			kg/ha		13-okt		13-okt		roest	purpervlekken	papiervlekken	Trips	in de bak					
Antiope-F1	S&G	NCB	32851	ab	8,1	a	7,4	a	7,4	a	8,0	a	8,5	abc	6,8	a	8,0	a
Belton-F1	Nunhems	NCB	32458	ab	6,3	c	5,0	ef	5,9	bc	7,6	ab	8,6	ab	6,0	b	5,6	ef
G321 ks-mg-02	Bingenheimer Saatgut AG	BIO	24827	e	4,7	d	4,2	fg	4,0	f	6,5	de	8,0	bc	7,2	ab	5,3	f
Levis-F1	S&G	NCB	27277	de	4,0	d	3,0	g	4,6	ef	6,1	e	7,9	c	6,8	ab	4,9	f
Miracle-F1	Vitalis Biologische Zaden	BIO	29429	bcd	7,0	abc	6,0	bc	6,4	ab	7,0	bcd	8,5	abc	6,6	ab	5,8	def
Natan-F1	Nickerson-Zwaan	NCB	27176	de	6,6	bc	5,9	bcd	5,8	bcd	7,8	a	8,8	a	7,0	ab	6,8	bc
Poulton-F1	Nunhems	NCB	29384	bcd	5,9	c	4,8	ef	5,4	bode	6,8	cde	8,0	bc	7,6	a	6,6	cd
Surfer-F1	Bejo	NCB	34780	a	7,8	ab	6,4	b	6,0	bc	7,4	abc	8,5	abc	7,8	ab	6,4	cde
Vitaton-F1	Nunhems	NCB	27938	cde	6,1	c	5,1	de	5,3	cde	6,5	de	8,4	abc	7,1	a	7,8	ab
Walton-F1	Nunhems	NCB	31795	abc	6,6	bc	5,5	cde	4,9	def	6,8	cde	8,4	abc	6,9	a	7,3	abc
Gemiddelde			29791		6,3		5,3		5,6		7,0		8,4		7,0		6,4	
V.C. (%)			8,9		5,6		16,7		5,4		6,0		4,2		7,7		5,2	
p-waarde			< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,05*		< 0,05*		< 0,01**	
schaafl			f =		zeer slecht		veel sleet		zeer veel								zeer slecht	
			g =		zeer goed		geen sleet		geen								zeer goed	

* significant ($0,05 > p \geq 0,01$); ** zeer significant ($p < 0,01$)

Waarden binnen eenzelfde kolom gevolgd door eenzelfde letter zijn niet significant verschillend (Duncan, $p=0,05$)

Besluit

De rassen die reeds meerdere jaren in proef liggen, bevestigen. Antiope blijft het standaardras. Walton en Poulton voldoen ook goed, vooral door hun goede presentatie in de bak.

Nieuwkomer Surfer gooit meteen hoge ogen en bevestigt zijn goede score in de eerdere rassenproef voor de vroege herfst. Bejo nam Surfer ondertussen op in zijn programma voor biologische zaadvermeerdering en hoopt vanaf 2013 biologisch zaad van Surfer te kunnen aanbieden.

Deze proef werd aangelegd in het kader van het Interreg-project Frankrijk-Wallonië-Vlaanderen, 'VETABIO', gefinancierd door de Europese Unie – Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en de provincies Oost- en West-Vlaanderen. Interreg doet grenzen vervagen.

Contactpersoon: Lieven Delanote (Inagro)

Tel: +32 (0)51 27 32 50

E-mail: lieven.delanote@inagro.be